

**Επίτιμος Διδάκτορας
Αρχιτέκτονας κ. Θύμιος Παπαγιάννης**

Παρουσίαση από τον Καθηγητή κ. Νίκο Μπεόπουλο
Πρόεδρο του Τμήματος Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Αξιότιμοι,
Κύριε Πρύτανη,
Κύριοι Αντιπρυτάνεις,
Κυρίες και Κύριοι Πρόεδροι των Τμημάτων,
Αγαπητοί συνάδελφοι, Αγαπητοί φοιτητές,
Κυρίες και Κύριοι,

Θεωρώ χρήσιμο να τονίσω ότι αποτελεί προνόμιο και δείγμα υπευθυνότητας ενός πανεπιστημιακού θεσμού όταν απονέμει τον υψηλότερο τίτλο του. Από τους πιο παλιούς της πανεπιστημιακής παράδοσης, ο τίτλος του Επίτιμου Διδάκτορα έχει αξία αναγνώρισης, γιατί, σε ένα πλαίσιο απλουστευτικών ταξινομήσεων και ποσοτικοποιήσεων που αντιμετωπίζει σήμερα το Πανεπιστήμιο, η απονομή του εκφράζει την ελεύθερη και ποικίλλουσα επιλογή, την ηθελημένη επιλογή πανεπιστημιακών δασκάλων και ερευνητών οι οποίοι, με τις αξίες και την ευαισθησία τους, τιμούν την υποδειγματική πορεία προσωπικοτήτων πρώτης γραμμής στις Επιστήμες και την Κοινωνία. Για αυτό σήμερα είμαστε υπερήφανοι που θα τιμήσουμε τον κ. Θύμιο Παπαγιάννη, μια διακεκριμένη προσωπικότητα με σημαντική συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος.

Είναι τιμή για μένα αλλά και μεγάλη ευχαρίστηση να παρουσιάσω τους βασικούς άξονες της πορείας του κ. Θύμιου Παπαγιάννη.

Ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης είναι απόφοιτος της Σχολής Αρχιτεκτονικής και Πολεοδομίας του Τεχνολογικού Ινστιτούτου της Μασαχουσέτης (MIT) των ΗΠΑ και του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

Όταν επέστρεψε στην Αθήνα ασχολήθηκε επαγγελματικά με την αρχιτεκτονική. Δημιούργησε το Γραφείο Μελετών «Θύμιος Παπαγιάννης και Συνεργάτες», με τμήματα αρχιτεκτονικής, πολεοδομίας και χωροταξίας, στατικών και ηλεκτρομηχανολογικών μελετών. Μέσω του γραφείου του, πραγματοποίησε, στην Ελλάδα, πολλές αρχιτεκτονικές και πολεοδομικές μελέτες. όπως: το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας στον Πειραιά, τα πανεπιστημιακά Νοσοκομεία Ηρακλείου Κρήτης και Ιωαννίνων, την πολεοδομική μελέτη τεσσάρων δήμων της Αθήνας, καθώς και των πολεοδομικών συγκροτημάτων Βόλου και Καβάλας, την περιβαλλοντική μελέτη του Κορινθιακού Κόλπου, την ανάπλαση του Όρμου Φαλήρου για τους Ολυμπιακούς Αγώνες, και ορισμένες στο εξωτερικό όπως: το ανάκτορο του προέδρου της Συρίας στη Λαοδικεία. Το Γραφείο, σήμερα, απασχολεί περίπου 50 συνεργάτες. Κατά το μισό αιώνα λειτουργίας του, το Γραφείο χαρακτηρίζεται

από έντονη συνείδηση του κοινωνικού του ρόλου, δημοκρατική συγκρότηση και έμφαση στην ποιότητα και υπευθυνότητα της δουλειάς του.

Από το 1981 ως το 1983 υπήρξε σύμβουλος του Υπουργού Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος για την κατάρτιση του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Αθήνας και το 1985, για λογαριασμό του ίδιου Υπουργείου, συντόνισε τη διεπιστημονική μελέτη για την προστασία του περιβάλλοντος και την αξιοποίηση των φυσικών πόρων του Αμβρακικού Κόλπου, την οποία χρηματοδοτούσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Από το 1986 ως το 1992 ορίστηκε σύμβουλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα θέματα φυσικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και από το 1986-1989 μέλος της ομάδας ειδικών για τους υγροτόπους μεσογειακού τύπου. Απέκτησε, έτσι, γνώση για τον πλούτο και την κατάσταση της φυσικής κληρονομιάς της χώρας, καθώς και των άλλων πλευρών της Μεσογείου και συνεργάστηκε με πολλούς έλληνες και ξένους επιστήμονες.

Την άνοιξη του 1986, ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης, ως σύμβουλος της 11^{ης} Διεύθυνσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αποκάλυψε ότι τα υπό εκτέλεση έργα ανάπτυξης της περιοχής Πρεσπών δεν ήταν σύμφωνα με τις εισηγήσεις της οικολογικής μελέτης που είχε η ίδια αναθέσει. Για να επισπευτούν οι εξελίξεις διαχείρισης, μαζί με άλλους, ίδρυσε την οργάνωση «Φίλοι των Πρεσπών», που αγωνίστηκε, μέσω του τύπου και των δικαστηρίων, και απέτρεψε τις καταστροφές που εγκυμονούσαν ορισμένα έργα για τον υγρότοπο.

Την επόμενη χρονιά (1987), οι «Φίλοι των Πρεσπών» και το WWF οργάνωσαν στον Άγιο Γερμανό ένα συνέδριο με θέμα «Ένα μέλλον για την Πρέσπα» και σε τεχνικό επίπεδο ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης κατάρτισε, μαζί με το βιολόγο Γιώργο Κατσαδωράκη μελέτη για την οριοθέτηση του Εθνικού Δρυμού Πρεσπών, ενώ μετείχε στην ομάδα συμβούλων για το διαχειριστικό σχέδιο που συνέταξε το Υπουργείο Γεωργίας και που δεν εγκρίθηκε ποτέ.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της περιοχής, το 1990, ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης ανέλαβε πρωτοβουλία συσπείρωσης όλων των οργανώσεων που είχαν δείξει ενδιαφέρον για τις Πρέσπες. Ιδρύθηκε, έτσι, η «Εταιρία Προστασίας των Πρεσπών», με μέλη της 10 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ελληνικές και ξένες, με έδρα τον Άγιο Γερμανό, πρόεδρο το Luc Hoffmann και διευθύντρια τη βιολόγο Μυρσίνη Μαλακού. Στα χρόνια που ακολούθησαν, η Εταιρεία, ανέπτυξε σημαντική δράση η οποία αναγνωρίστηκε διεθνώς, με την απονομή στην Εταιρεία του πρώτου βραβείου Ραμσάρ το 1999, καθώς και του βραβείου Goldmann το 2001 στη Μυρσίνη Μαλακού και στο Γιώργο Κατσαδωράκη.

Το 2000, ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης, με την τριπλή ιδιότητα του συντονιστή της MedWet, του προέδρου του WWF Ελλάς και του αντιπροέδρου της Εταιρία Προστασίας των Πρεσπών διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην ανακήρυξη του «Διασυνοριακού Πάρκου Πρεσπών», από τους πρωθυπουργούς της Αλβανίας, της Ελλάδας και της ΠΓΔΜ. Σήμερα, μετέχει στη Συντονιστική Επιτροπή του διασυνοριακού Πάρκου (εκ μέρους της MedWet), ενώ έχει διαδεχθεί το Luc Hoffmann στην προεδρία της «Εταιρίας Προστασίας των Πρεσπών».

Το 1990, προετοίμασε μαζί με άλλους μεταξύ των οποίων ήταν ο καθηγητής Πανταζής Γεράκης, λεπτομερή πρόταση για την ίδρυση ενός επιστημονικού κέντρου για τη μελέτη, προστασία και διαχείριση των υγροτόπων στη Θεσσαλονίκη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την πρόταση και έτσι ιδρύθηκε το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων και Υγροτόπων (EKBY), που αποτελεί τμήμα του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Γουλανδρή.

Το 1991, σε συνάντηση για τους υγροτόπους της Μεσογείου, στη βόρεια Ιταλία, αποφασίστηκε, μετά από τη διαπίστωση της δραματικής υποβάθμισης και καταστροφής τους, να αναληφθεί μια πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Ιδρύθηκε, έτσι, η Πρωτοβουλία MedWet, η διεύθυνση της οποίας ανατέθηκε σε Συντονιστική Ομάδα και της οποίας πρόεδρος μέχρι το 1996 ήταν ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης. Το 1992, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το πρόγραμμα MedWet1 που είχε στόχο την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων μεθόδων και εργαλείων για την ορθή διαχείριση των υγροτόπων, του οποίου την ευθύνη είχε ο ίδιος.

Το 1996, αποφασίστηκε η ένταξη της MedWet στο πλαίσιο της Συνθήκης Ραμσάρ, και η ίδρυση της «Επιτροπής για τους Μεσογειακούς Υγροτόπους» (MedWet/Com), που σήμερα έχει περίπου 40 μέλη, από τα οποία 25 είναι κράτη, ενώ μετέχουν τρεις διεθνείς Συνθήκες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα Προγράμματα Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών και επτά ΜΚΟ.

Από το 1997, ως μέλος πλέον του Γραφείου Ραμσάρ, ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης ορίστηκε Συντονιστής της MedWet και διαχειριστής του νέου προγράμματος MedWet2, που αφορούσε στη βελτίωση της διαχείρισης των υγροτόπων της Αλβανίας, της Αλγερίας, της Κροατίας, του Μαρόκου και της Τυνησίας.

Το 2001, ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης υπέβαλε την παραίτησή του από Συντονιστής της MedWet. Ο Γενικός Γραμματέας της Συνθήκης Ραμσάρ και η MedWet/Com, σε αναγνώριση της συμβολής του στην ίδρυση και ανάπτυξη της MedWet, τον ανακήρυξαν «Πρόσωπο Διεθνούς Σημασίας» για τη Συνθήκη, ενώ το 2003 εξελέγη επίτιμο μέλος της MedWet/Com.

Από το 2001 παραμένει Κύριος Σύμβουλος της MedWet, με ιδιαίτερη ευθύνη τις διασυνοριακές συνεργασίες (όπως στην περίπτωση του Πάρκου Πρεσπών, μεταξύ Αλβανίας, Ελλάδας και ΠΓΔΜ, και του Ποταμού Neretva, μεταξύ Βοσνίας Ερζεγοβίνης και Κροατίας). Παράλληλα στηρίζει άλλες περιφερειακές πρωτοβουλίες στο πρότυπο του MedWet, όπως στις περιπτώσεις της Μαύρης Θάλασσας, της Βαλτικής και της Κασπίας, και πρόσφατα του Ποταμού Νίγηρα και της Λίμνης Chad. Από το 2008 έχει οριστεί προεδρεύων της γραμματείας που εξασφαλίζει τη λειτουργία της Πρωτοβουλίας MedWet.

Το 2009, ο Γενικός Γραμματέας της Συνθήκης Ραμσάρ του ανάθεσε την ευθύνη της διοργάνωσης μιας μεγάλης συνάντησης για το μέλλον των Μεσογειακών υγροτόπων, που θα γίνει στη Βόρεια Ιταλία το Φεβρουάριο 2011.

Παράλληλα, από το 1991, ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης αποτελεί μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Tour du Valat που βρίσκεται στη Νότια Γαλλία (και από το 2008 γραμματέας του). Το ίδρυμα αυτό ασχολείται με την έρευνα και προστασία των υγροτόπων της Μεσογείου και παίζει καθοριστικό ρόλο στην Πρωτοβουλία MedWet.

Μετά από τη μεγάλη δασική πυρκαγιά στο Άγιον Όρος τον Αύγουστο του 1990, επισκέφθηκε την περιοχή και βοήθησε την Ιερά Μονή Σίμωνος Πέτρας να υποβάλει πρόταση προγράμματος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αποκατάσταση των ζημιών και την οικολογική διαχείριση των δασών της.

Έκτοτε, με δημοσιεύσεις, προσωπικές παρεμβάσεις και άλλες πρωτοβουλίες, προσπαθεί να πείσει την Ιερά Κοινότητα για την ανάγκη προστασίας του Αγίου Όρους, μέσα από την κατάρτιση χωροταξικής και περιβαλλοντικής μελέτης, του περιορισμού της πυκνώσης του οδικού δικτύου και της κυκλοφορίας οχημάτων, της αειφόρου διαχείρισης των δασών, της διαχείρισης των απορριμμάτων, της διαφύλαξης της ηρεμίας του ιερού τόπου και της κήρυξής του ως προστατευομένου, με βάση τις δυνατότητες της εθνικής, Κοινοτικής και διεθνούς νομοθεσίας.

Επίσης, από το 1990, ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης ξεκινά τη δράση του για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και οργανώνει, στην Ορμύλια της Χαλκιδικής, την πρώτη συνάντηση μεταξύ εκπροσώπων των περιβαλλοντικών ενώσεων και του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως και του Αγίου Όρους.

Τα πορίσματα της συνάντησης, οδήγησαν το Οικουμενικό Πατριαρχείο να αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαχείριση των φυσικών πόρων, οργανώνοντας συναντήσεις εργασίας στη Χάλκη και μια σειρά εν πλω συμπόσια στο Αιγαίο (1995), τη Μαύρη Θάλασσα (1997), το Δούναβη (1999), την Αδριατική (2002), τη Βαλτική (2003), τον Αμαζόνιο Ποταμό (2006) και την Αρκτική (2007). Στις περισσότερες από τις εκδηλώσεις αυτές, ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης πήρε ενεργά μέρος και επιπλέον, είναι μέλος της Εκτελεστικής Ομάδας της «Επιτροπής για τη Θρησκεία, την Επιστήμη και το Περιβάλλον» του Πατριαρχείου, η οποία ήταν διοργανώτρια. Το νέο οικολογικό συμπόσιο του 2009 διεξήχθη τον Οκτώβριο στο Μισισιπή Ποταμό.

Το 2008, εκλέχτηκε πρόεδρος του «Κύκλου της Πάτμου», μη κερδοσκοπικού σωματείου που στηρίζει τις περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Το 2000, ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Valencia οργάνωσαν στην Τυνησία τεχνική συνάντηση με σκοπό να διερευνηθεί η δυνατότητα ένταξης των πολιτιστικών αξιών στη διαχείριση των υδροτόπων. Τα αποτελέσματα της συνάντησης έπεισαν το Γραφείο Ραμσάρ να υιοθετήσει την πρωτοβουλία. Ο Γενικός Γραμματέας της Συνθήκης Ραμσάρ, μάλιστα, ανέθεσε το 2001 στο κ. Θύμιο Παπαγιάννη, με την ιδιότητα του ειδικού του συμβούλου, να αναλάβει την ευθύνη για την ενσωμάτωση των πολιτιστικών αξιών στη Συνθήκη Ραμσάρ. Στο πλαίσιο αυτό, ανέπτυξε συνεργασίες και ετοίμασε τα κείμενα εργασίας για την όγδοη διάσκεψη των χωρών-μελών της Συνθήκης (Valencia, Ισπανία, 2002). Αντίστοιχος ήταν ο ρόλος του στην ένατη διάσκεψη της Συνθήκης (Kampala, Uganda, 2005), ενώ στη δέκατη (Changwon, Νότια Κορέα, 2008) παρουσίασε σε ειδική συνεδρία τις κατευθυντήριες γραμμές της Συνθήκης για τον πολιτισμό και τους υδροτόπους, που ο ίδιος είχε συντάξει.

Από το 2006 υπήρξε γραμματέας της Ομάδας Εργασίας Ραμσάρ για τον Πολιτισμό, ενώ από το 2008 ορίστηκε συντονιστής της.

Το 2009 ανέλαβε και το ρόλο συνδέσμου μεταξύ της Συνθήκης Ραμσάρ και της Συνθήκης για την Παγκόσμια Κληρονομιά.

Το 2004, ο Θύμιος Παπαγιάννης πρότεινε στην IUCN (International Union for the Conservation of Nature) την έναρξη δραστηριότητας για την αειφόρο διαχείριση και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, σε φυσικές περιοχές θρησκευτικής και, ευρύτερα, πολιτισμικής σημασίας στις τεχνολογικά αναπτυγμένες χώρες. Ξεκίνησε έτσι η «Πρωτοβουλία της Δήλου», την οποία συντονίζει (από το 2005 μαζί με το ισπανό Josep-Maria Mallarach) μέχρι σήμερα. Η Πρωτοβουλία αυτή εργάζεται για την κατάρτιση σχετικών κατευθύνσεων και έχει οργανώσει δύο συναντήσεις εργασίας (στο Montserrat της Καταλονίας το 2006 και στην Ουρανούπολη Χαλκιδικής το 2007). Τα πρακτικά των συναντήσεων αυτών αποτελούν εκδόσεις της IUCN.

Το WWF International χρηματοδότησε προγράμματα στη χώρα μας από τη δεκαετία του 1970. Το 1990 αποφασίστηκε η ίδρυση γραφείου της οργάνωσης στην Ελλάδα. Το γραφείο ιδρύθηκε και λειτούργησε το 1991, ενώ από το 1996 αποτέλεσε αυτόνομη Εθνική Οργάνωση, με τη μορφή ιδρύματος. Ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης διετέλεσε αντιπρόεδρος και από το 1998 πρόεδρος της οργάνωσης.

Το 2004 ανακηρύχθηκε επίτιμος πρόεδρος, ενώ από το 2005 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής.

Παράλληλα, υπήρξε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του WWF International από το 1999 έως το 2002 και από το 2006 έως το 2009, ενώ από το 2001 συντονίζει την ομάδα εργασίας του διεθνούς αυτού δικτύου για τη βελτίωση της διακυβέρνησης των εθνικών του οργανώσεων. Το 2009 συντονίζει τις προσπάθειες αναμόρφωσης του Διοικητικού Συμβουλίου του WWF International και επιλογής νέου Προέδρου.

Το 2009 του απενεμήθη ο τίτλος 'Μέλους Τιμής' της διεθνούς αυτής οργάνωσης.

Σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, ο Θύμιος Παπαγιάννης ίδρυσε το 2003 στην Αθήνα (και διευθύνει) το Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο, Med-INA (Mediterranean Institute for Nature and Anthropos) με στόχο τη συμβολή στην ενιαία και διεπιστημονική αντιμετώπιση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Σε όλη αυτή τη διάρκεια της ενασχόλησης του με τα προβλήματα περιβάλλοντος, ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης δημοσίευσε πάνω από 400 εργασίες για θέματα ειδικά και πιο γενικά, μόνος του ή και σε συνεργασία με άλλους.

Ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης είναι ένας άνθρωπος της σκέψης και της δράσης. Σε όλη τη διάρκεια της πορείας του, σύνδεσε τις προσεγγίσεις του ειδικού με την ακρίβεια, εφευρετικότητα και διαθεσιμότητα του διοικητικού. Προσόντα που εκτιμήθηκαν από πολλές επιστημονικές και περιβαλλοντικές ενώσεις και θεσμούς των οποίων ανέλαβε τη διοίκηση.

Ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης κατήλθε στο στίβο αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων έχοντας την επαγγελματική σκευή του χωροτάκτη. Στις χωροταξικές προσεγγίσεις το φυσικό περιβάλλον αποτελεί διακριτή χωρική κατηγορία, ως χώρος όπου οι αστικοί πληθυσμοί μπορούν να εξισορροπήσουν τις δυσκολίες της ζωής στην πόλη. Άλλωστε η θεωρία των «πράσινων ζωνών», οι ρίζες της οποίας φτάνουν στο 19^ο αιώνα, ήταν υπόθεση των μηχανικών, των χωροτακτών. Αυτό το στέρεο εξοπλισμό, ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης, ενισχύει με τον παράλληλο προβληματισμό της οικολογικής ευαισθησίας, ενσωματώνοντας στις προσεγγίσεις του την προστασία της πανίδας, της χλωρίδας, των βιοτόπων, των ευαίσθητων ζωνών και των τοπίων.

Ο κ. Θύμιος Παπαγιάννης είναι από τους πρώτους στη χώρα που ενδιαφέρονται για τους υγροτόπους. Οι υγρότοποι αποτελούν ζώνες «ευαίσθητες» εξαιτίας της οικολογικής τους τρωτότητας, αλλά επίσης εξαιτίας των απειλών που αντιπροσωπεύει η προσαρμογή της υπαίθρου στις απαιτήσεις της σύγχρονης γεωργίας και η χωρίς προηγούμενο γεωργική έξοδος. Έτσι, η επίμονη και στοχευμένη επιλογή του για τη υπεράσπιση των υγροτόπων, σε ένα πλαίσιο δυναμικής ανόδου των διεθνών δεσμεύσεων επιβολής μέτρων προστασίας τους, τον οδηγεί, από τη μια, στη συγγραφή εισηγήσεων, αντιεισηγήσεων, εκθέσεων και συχνά τον εμπλέκει σε καταστάσεις αντιπαράθεσης με διαδικασίες, άτομα ή ομάδες ατόμων που έχουν αναφορά τους χώρους αυτούς. Από την άλλη, στην αποκάλυψη, εκτός των οικολογικών αξιών, της ύπαρξης και των πολιτιστικών αξιών των υγροτόπων και γενικότερα του πλούτου τους ως στοιχείων της κοινής κληρονομιάς, γεγονός που καθιστά αυτές τις μέχρι πριν από λίγο άγνωστες στους πολλούς περιοχές, φορείς ταυτότητας και αυθεντικότητας για τους ανθρώπους που τις κατοικούν και παράγοντες προώθησης της ευαισθητοποίησης των ανθρώπων στα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Άλλο αξιοπρόσεκτο χαρακτηριστικό της δράσης του κ. Θύμιου Παπαγιάννη για την προστασία του περιβάλλοντος, συνιστά η συμμετοχή του σε περιβαλλοντικές ενώσεις τοπικές, εθνικές και διεθνείς, συμμετοχή που παίρνει το σχήμα ειδικός – στρατευμένος. Κατά τη δράση του, η προσφυγή στα επιστημονικά επιχειρήματα της πραγματογνωμοσύνης και της οικολογικής διαμαρτυρίας αποτελεί κεντρικό σημείο της. Απέδειξε επίσης, ότι οφέλη μπορούν να προκύψουν για όλη την κοινωνία όταν οι ειδικοί δεν δισταίνουν να εμπλακούν σε διαπραγματεύσεις και να πάρουν μέρος στη λήψη αποφάσεων στο πιο υψηλό επίπεδο.

Την ίδια περίοδο, τα τελευταία 30 χρόνια, στον αγροτικό χώρο, τέσσερες κύριες αλλαγές διαμορφώνουν μια νέα κατάσταση. Οι αλλαγές αυτές είναι το τέλος της γρήγορης ανάπτυξης για τη γεωργία και τα σημερινά οικονομικά προβλήματα, η πλήρης μεταβολή των σχέσεων πόλης – υπαίθρου, η επιστημονική διατύπωση μιας σειράς θεμάτων σχετικών με το περιβάλλον και η ανάπτυξη μιας νέας συλλογικής ευαισθησίας για την ποιότητα του περιβάλλοντος. Σε αυτή τη νέα κατάσταση έπρεπε να προσαρμοστούν οι σχετικές επιστημονικές πειθαρχίες και οι ακολουθούμενες πολιτικές.

Η γεωπονία, η «επιστήμη που συγκεντρώνει τις χρήσιμες στη γεωργία θεωρητικές γνώσεις», προκειμένου να αναλύσει τον πολύ λειτουργικό ρόλο που αποδίδει η κοινωνία σήμερα στη γεωργία και τις πολύπλοκες σχέσεις που διαμορφώνονται ανάμεσα σε αγροτικές δραστηριότητες, περιβαλλοντικές διαδικασίες και δυναμικές των διαφόρων περιοχών επιδίωξε να συναρθρώσει τις τεχνικές, οικολογικές και κοινωνικές διαστάσεις των συστημάτων που μελετάει. Για το σκοπό αυτό, ανέπτυξε νέες έννοιες, μεθόδους και εργαλεία τόσο στο εσωτερικό της ίδιας της γεωπονικής επιστήμης όσο και στις σχέσεις

της με τις άλλες επιστημονικές πειθαρχίες. Έτσι, δομικά στοιχεία, όπως για παράδειγμα, τα περιθώρια των χωραφιών, το μέγεθος και η μορφή των αγροτεμαχίων, οι τάφροι, οι χλωασμένες λωρίδες στα όρια των χωραφιών, οι διάφοροι οικότοποι και υγρότοποι, στοιχεία άμεσα εξαρτώμενα από το επίπεδο εντατικοποίησης, εκλαμβάνονται πια ως συστατικά στοιχεία του συστήματος καλλιέργειας.

Παράλληλα, εκδηλώθηκε μια βαθμιαία κίνηση μετασχηματισμού των πολιτικών στις αγροτικές περιοχές της Ευρώπης. Οι αλλαγές αυτές οδήγησαν, αφενός, σε μια διαχείριση που λαμβάνει υπόψη της το φυσικό χαρακτήρα των χώρων που εκμεταλλεύεται η γεωργία, ζητώντας από τους αγρότες να συμβάλλουν για διατηρηθούν ή να αποκατασταθούν ορισμένα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος στο εσωτερικό του χώρου παραγωγής και, αφετέρου, σε μια αγροτική διαχείριση των φυσικών χώρων, δηλαδή στη λήψη υπόψη από τους διαχειριστές των φυσικών χώρων των γεωργικών πρακτικών και χρήσεων που ασκούνται σε αυτές τις περιοχές.

Υπ' αυτό το πρίσμα, ο Θύμιος Παπαγιάννης με το πολυετές και υψηλής ποιότητας επιστημονικό και κοινωνικό έργο του, έχει προσφέρει, στην Ελλάδα και διεθνώς, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας. Ταυτόχρονα, μέσα από τις προσεγγίσεις, ιδιαιτέρως, των θεμάτων των υγροτόπων και του πλούτου της κοινής κληρονομιάς, συνέβαλε στο να τεθούν σημαντικά ερωτήματα και να αναπτυχθούν ιδιαίτεροι προβληματισμοί για τα θέματα αυτά, παρέχοντας τη δυνατότητα στη γεωπονική επιστήμη να ανανεώσει και να διευρύνει τα επιστημονικά της όρια.

Για τους αυτούς λόγους, και με τη σύμφωνη γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, σας ζητώ κύριε Πρύτανη να υποδεχτείτε τον κ. Θύμιο Παπαγιάννη στην πανεπιστημιακή μας κοινότητα, αναγορεύοντάς τον Επίτιμο Διδάκτορα.